

23 mei 2026

Terugblik 'Ilse Ruijters over 50 jaar Welzijn in Almere'

Persoonlijk contact onmisbaar bij werk De Schoor

Organisatie volgt maatschappelijke ontwikkelingen op de voet

De wereld om ons heen digitaliseert. We zitten als het ware in de klauwen van de sociale media en tegelijkertijd is Artificial Intelligence (AI) aan een onstuitbare opmars bezig. Meer dan ooit voelen we de behoefte aan persoonlijk contact. En daarvoor kun je, in diverse gradaties, al naar gelang je persoonlijke wensen, terecht bij welzijnsorganisatie De Schoor. Dat was 50 jaar geleden, bij het ontstaan van Almere al zo, en dat is vandaag de dag nog steeds het geval.

door Thijs Wartenbergh

Ilse Ruijters

Tot die conclusie komt Ilse Ruijters (schrijfster van vooral thrillers) in de uitgave '50 jaar Welzijn in Almere' die zij in opdracht van welzijnsorganisatie De Schoor samenstelde. In die publicatie, die in nauwe samenwerking met de organisatie werd opgezet, gaat ze aan de hand van interviews met twintig nauw betrokkenen terug in de tijd. Door diep te graven, opinies naast elkaar te leggen en voorzichtig conclusies te trekken, heeft ze uit die een halve eeuw aan verhalen hoogtepunten en dieptepunten naar boven gehaald, maar ook, als belangrijke bijvangst, lessen getrokken en nieuwe uitdagingen uitgestippeld.

'Het was een ware ontdekkingsstocht', aldus Ruijters. 'Ik heb steeds twee, drie mensen tegelijk geïnterviewd. Wat de een zich niet meer voor de geest wist te halen, kon de ander zich wel weer herinneren. Zo ontstond een kluwen aan indrukken die ik moest zien te ontwarren. Dat is uiteindelijk gelukt.' De eveneens aanwezige directeur-bestuurder van de Schoor, Gerard Boekhoff, beaamt dit. Hij schreef de inleiding Samen meedoen mogelijk maken voor de uitgave, waarin de geschiedenis van vijftig jaar welzijnswerk in 24 schetsen wordt uitgelicht.

Hoe ging het eraan toe in de beginfase, vroeg Ruijters zich af. In die kale omgeving, waar mensen elkaar nauwelijks kenden, waar nog een - wat nu zou heten - community gevormd moest worden? Hoe breng je dan aspecten als verbinding, ondersteuning en ontmoeting - de drie fundamentele pijlers onder het welzijnswerk - in praktijk? Daar lag een uitdaging voor de eerste welzijnswerker Wim van der Kooij, die in de loop van 1977 arriveerde. De foundingfathers van Almere, de 'peetouders', die bij het Projektburo Almere werkten en deze nieuwe stad vanachter de tekentafel bedachten, en het Openbaar Lichaam Zuidelijke IJsselmeerpolders (ZIJP) achtten een welzijnsvoorziening van groot belang. Steun genoeg dus. De belangrijkste representant van een gemeenteraad in wording, landdrost en burgemeester-to-be Han Lammers gaf Van der Kooij de woorden mee: 'Ga het maar doen'.

Van der Kooij, die bij zijn sollicitatie dacht dat hij voor zijn functie zou moeten wedijveren met 200 andere kandidaten, bleek maar één concurrent te hebben. Hij begon met het organiseren van informatiebijeenkomsten, veelal in de enige basisschool de Bijenkorf. Daar konden mensen zich aanmelden voor al bestaande, dan wel nog te vormen clubjes toneel, handwerken, zingen, volksdansen, sport, noem maar op. Almeerders konden kiezen wat ze leuk vonden. Ruijters: 'Die mogelijkheden bieden was toen de essentie van welzijnswerk. Zo kreeg het langzaam maar zeker gestalte.' Van der Kooij kreeg al snel gezelschap van jongerenwerker Allard Veldhuis en bejaardenwerker, zoals dat toen nog genoemd werd, Piet Seijsener. Zij prijken op de cover van '50 jaar Welzijn in Almere'.

Door deze versterking, het drietal opereerde aanvankelijk vanuit de Middenhof, werd het welzijnswerk in Almere een steeds belangrijkere factor in de ontwikkeling van de gemeenschap. Het ideaal 'Iedereen mee laten doen, van jong tot oud' klinkt prachtig en logisch, maar die betrokkenheid is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. 'Mensen die het moeilijk hebben, zijn vaak niet eenvoudig te bereiken', aldus Ruijters. Welzijnsactiviteiten raken in die jaren steeds meer geïntegreerd in de Almeerse samenleving. Uitgangspunt van de laagdrempelige buurtcentra is de driestapsraket verbinden, ondersteunen en ontmoeten. Daarbij werd met het aanbod steeds adequaat ingespeeld op de veranderingen in de maatschappij. Een voorbeeld is de vrouwenemancipatie die toen opkwam. De cursus 'Vrouwen oriënteren zich op de samenleving' (VOS) speelde daarop in. Vrouwen leerden zich te oriënteren op de arbeidsmarkt en nieuwe scholingsmogelijkheden te benutten.

*Gerard Boekhoff
Directeur-Bestuurder, De Schoor*

Meerdere jaren loopt alles voorspoedig, maar de inmiddels geformeerde stichting SIWA, die het welzijnswerk organiseert, heeft niet altijd de wind in de rug. De pastor claimt de rol van opbouwwerker. Bewoners tonen een zeker dedain ten opzichte van de activiteiten ('Dat kan ik zelf toch wel'). Ze proberen de peuterzalen weg te halen bij de buurtcentra en het zal niet lang duren voordat blijkt dat welzijnswerk een makkelijke prooi voor gemeentelijke bezuinigingen vormt.

Taal

We hadden het al eerder over ontwikkelingen in de maatschappij en het daarbij behorende taalgebruik kan dan niet achterblijven. De term bejaardenwerk wordt vervangen door ouderenwerk, de term allochtonenbeleid door minderhedenbeleid, een buurthuis wordt een buurtcentrum, vrouwenwerk emancipatiewerk en vrijwilligerswerk gaat vrijwillige inzet heten. Het handwerk- en knutselwerk uit de beginfase zijn inmiddels vervangen door activiteiten om problemen op te lossen die zich in de groeiende stad voordoen.

Ruijters: 'De Schoor past zich aan. Je ziet dat de individuele dienstverlening sterk is toegenomen in verhouding tot op het collectief gerichte activiteiten als jongerenwerk, ouderenwerk en het sociaal-cultureel werk. De aandacht voor één persoon richt zich veelal op schuldhulpverlening en het ondersteunen van gedupeerden van de Kinderopvangtoeslagaffaire. Wat dat betreft is Almere naar verhouding zwaar getroffen. Ook sociaal raadslieden hebben het drukker gekregen.'

En de toekomst? Hoe ziet die eruit voor het welzijnswerk? Volgens Ruijters blijft De Schoor flexibel inspelen op ontwikkelingen maar ook trouw aan haar principes. De organisatie neemt de Almeerder als uitgangspunt. De ene keer om een helpende hand te reiken en te fungeren als vangnet, de andere keer als springplank voor bewoners om uit hun leven te halen wat erin zit.

Verschuiving

Ruijters: 'Dat we middenin een digitale samenleving zitten is al aangestipt. Daarbij mis je het persoonlijke contact en het gevolg is toenemende eenzaamheid. De Schoor kan daarbij helpen door een luisterend oor te bieden en empathie te tonen. Daarnaast, zo is de verwachting, zal er een verschuiving plaatsvinden van zorg naar welzijn en ondersteuning en van groepen naar individuen. Er is bijvoorbeeld een cursus waarin jongeren leren hoe ze kunnen uitgaan zonder drank en drugs te gebruiken en een programma over financieel management. Ook de gebruikers van het aanbod veranderen. Zo zijn er nu veel expats en kinderen met een rugzakje. Het welzijnswerk blijft onmisbaar. Het idee is dat elke euro die je nu investeert in welzijnswerk in de toekomst problemen voorkomt bij de politie, de zorg en de woningcorporaties, kortom in de samenleving als geheel.'

+++

Ilse Ruijters werkt op dit moment aan een uitgave over historisch Almere, waarvoor zij onder meer mensen interviewt uit haar persoonlijke kringen.

